

DECYZJA

Na podstawie art. 1, art. 8 ust. 1 i 6 ustawy z dnia 29 czerwca 1963 roku o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych (j.t. Dz. U. z 2022 poz. 140), art. 104 i art. 107 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku - Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2023 roku poz. 775), po rozpatrzeniu wniosku Wójta Gminy Jastrzębia z dnia 25 kwietnia 2023 roku znak: RI.6825.3.2023

Starosta Radomski orzeka o uznaniu za mienie gromadzkie

nieruchomości, położonych w obrębie geodezyjnym Wola Owadowska, gmina Jastrzębia, powiat radomski, województwo mazowieckie, oznaczonych jako działki ewidencyjne nr nr:

- 36 o powierzchni 0.5720 ha
- 62/2 o powierzchni 0.4020 ha
- 81 o powierzchni 0.7000 ha
- 117/2 o powierzchni 0.3190 ha
- 130 o powierzchni 0.9810 ha
- 132 o powierzchni 0.2830 ha
- 139 o powierzchni 0.7840 ha
- 155 o powierzchni 0.0710 ha
- 178 o powierzchni 0.8700 ha
- 212 o powierzchni 0.0700 ha
- 303 o powierzchni 0.0690 ha
- 304 o powierzchni 0.9160 ha
- 347 o powierzchni 0.0300 ha
- 372 o powierzchni 0.3950 ha.

Uzasadnienie

Wnioskiem z dnia 25 kwietnia 2023 roku znak: RI.6825.3.2023 Wójt Gminy Jastrzębia zwrócił się do tutejszego Starostwa o wydanie, na podstawie art. 8 ust. 1 ustawy o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych, decyzji uznającej za mienie gromadzkie ww. nieruchomości stanowiące drogi dojazdowe do pól i siedlisk.

W wyniku przeprowadzonego postępowania administracyjnego ustalono:

W przedmiotowej sprawie podstawę prawną decyzji stanowią przepisy ustawy z dnia 29 czerwca 1963 roku o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych (Dz. U. z 2022 roku, poz. 140).

Zgodnie z art. 1 ust. 2 niniejszej ustawy, zagospodarowaniu w trybie i na zasadach określonych w tej ustawie podlegają nieruchomości rolne, leśne i obszary wodne, stanowiące mienie gromadzkie w rozumieniu przepisów o zarządzie takim mieniem, jeżeli przed dniem wejścia w życie tej ustawy były faktycznie użytkowane wspólnie przez mieszkańców wsi. Przepis ten nie dotyczy mienia gromadzkiego położonego na terenach miast i osiedli – co stanowi art. 1 ust. 3 niniejszej ustawy.

Zgodnie z art. 8 ust. 1 Starosta wydaje decyzję o ustaleniu, które spośród nieruchomości, o których mowa w art. 1 ust. 2 i 3, stanowią mienie gromadzkie.

Istotny dla ustalenia, czy dana nieruchomość była mieniem gromadzkim, był jej stan prawny w okresie poprzedzającym datę wejścia w życie ustawy z dnia 29 czerwca 1963 roku o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych tj. 5 lipca 1963 roku, a w szczególności to, czy nieruchomość ta należała do dawnych, czyli istniejących w okresie od 1933 do 1954 roku gromad jako jednostek samorządu terytorialnego, mających osobowość prawną i będących podmiotami praw i obowiązków oraz to, czy przed dniem wejścia w życie ustawy o zagospodarowaniu wspólnot była faktycznie użytkowana wspólnie przez mieszkańców wsi.

Zgodnie bowiem z treścią art. 1 ust. 2 ustawy o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych, zagospodarowaniu w trybie i na zasadach określonych w tej ustawie podlegają nieruchomości rolne stanowiące mienie gromadzkie w rozumieniu przepisów o zarządzie takim mieniem, jeżeli przed dniem wejścia w życie ustawy o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych były faktycznie użytkowane wspólnie przez mieszkańców wsi. Z przepisu tego wynika, że definicji mienia gromadzkiego, którego dotyczy ustawa o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych, należy poszukiwać w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 listopada 1962 roku w sprawie zarządu mieniem gromadzkim oraz trybu jego zbywania (Dz. U. Nr 64/62 poz. 303 ze zm.). W rozporządzeniu tym w § 1 znajduje się legalna definicja zarówno mienia gromadzkiego, jak i dawnych gromad. Zgodnie z nią przez użyte w tym rozporządzeniu określenie *mienie gromadzkie* - rozumieć należy mienie, które do dnia wejścia w życie ustawy z dnia 25 września 1954 roku o reformie podziału administracyjnego wsi i powołaniu gromadzkich rad narodowych (Dz. U. Nr 43, poz. 191) stanowiło majątek dawnych gromad jako majątek gromadzki, dobro gromady oraz inne prawa majątkowe, a przez dawne gromady - rozumieć należy gromady istniejące do dnia wejścia w życie wskazanej ustawy z 25 września 1954 roku. (Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach z dnia 3 grudnia 2009 roku sygn. II SA/Ke 615/09)

W orzeczeniu z dnia 26 marca 1960 r., I CR 535/59 (OSNC 1961, nr 3, poz. 73) Sąd Najwyższy stwierdził, że majątek byłych gromad stał się majątkiem państwa. Stanowisko dotyczące charakteru byłego mienia gromadzkiego, które stało się przedmiotem własności państwowej było konsekwentnie podtrzymywane w późniejszych orzeczeniach i Sąd Najwyższy nigdy od niego nie odstąpił (por. postanowienie z dnia 18 listopada 1966 r., I CR 629/66, PUG 1967, nr 11, s. 371-372, wyrok z dnia 30 czerwca 1983 r., IV CR 202/83, OSNCP 1984, nr 1, poz. 15, uchwała z dnia 30 października 1986 r., III CZP 67/86, OSNC 1987, nr 11, poz. 171), postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 października 2001 roku, III CKN 430/00, OSNC 9/2002 poz. 111. Taki sam pogląd wyrażał Naczelny Sąd Administracyjny (por. wyrok z dnia 9 września 1987 r., II SA 113/87, ONSA 1987, nr 2, poz. 63).

Mając na względzie powyższe, dla oceny czy przedmiotowe nieruchomości stanowiły majątek byłej gromady, konieczne jest wyjaśnienie daty i podstawy ich wyodrębnienia oraz wyjaśnienie, czy przedmiotowe nieruchomości, przed dniem wejścia w życie ustawy o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych były faktycznie użytkowane wspólnie przez mieszkańców wsi, prawnie lub faktycznie przekazane na cele publiczne lub społeczne i stanowiły mienie gromadzkie w rozumieniu przepisów tej ustawy tj. czy nieruchomości te należały do istniejącej w okresie od 1933 do 1954 roku gromady jako jednostki samorządu terytorialnego, mającej osobowość prawną i będącej podmiotem praw i obowiązków.

W toku postępowania poczyniono zatem kroki w celu ustalenia czy przedmiotowe nieruchomości stanowiły przed dniem 5 lipca 1963 roku mienie gromadzkie, wykorzystując zgodnie z art. 75 KPA dowody, które mogą przyczynić się do wyjaśnienia sprawy i nie są sprzeczne z prawem takie jak: dokumenty, zeznania świadków.

Z dokumentów geodezyjnych znajdujących się w operatach przechowywanych w Powiatowym Ośrodku Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Radomiu pod numerem 213/4/92/62 wynika:

Z protokołu ustalenia stanu władania gruntami na obszarze wsi Wola Owadowska, gromady Wojciechów, powiat Radom, sporządzonego w dniu 22 września 1959 roku wynika, iż na zebraniu zainteresowanych użytkowników i właścicieli gruntów ustalono stan władania gruntami na obszarze wsi Wola Owadowska, na podstawie oświadczeń stron zainteresowanych i przedłożonych przez nich dokumentów, w nawiązaniu do planu sporządzonego w 1959 roku. W wykazie ogłoszenia stanu władania, załączonym do protokołu, żadne działki stanowiące drogi nie zostały ujęte. Przedmiotowe działki uwidocznione jednak zostały jako drogi na mapach sporządzonych w 1959 roku, w dokumencie obliczenia powierzchni użytków i klas gleboznawczych w ramach działek w Wola Owadowska z 1960 roku oraz ujawnione zostały w rejestrze gruntów, założonym w 1961 roku – gdzie jako podmiot władający wpisano Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w Radomiu Wydział Komunikacji.

Objęte przedmiotowym wnioskiem działki nie mają nadal uregulowanego stanu prawnego, widniejący obecnie w rejestrze ewidencji gruntów zapis potwierdza władanie na zasadach posiadania samoistnego na rzecz Gminy Jastrzębia.

Z wniosku Wójta Gminy Jastrzębia z dnia 25 kwietnia 2023 roku znak: RI.6825.3.2023 wynika, iż nieruchomości będące przedmiotem postępowania stanowiły przed dniem 5 lipca 1963 roku mienie dawnej gromady Wojciechów, która została powołana do życia na mocy Rozporządzenia Wojewody Kieleckiego z dnia 4 listopada 1933 roku (Kielecki Dziennik Wojewódzki 1933, Nr 29, poz. 184). W skład gromady Wojciechów weszły następujące miejscowości: wieś Wojciechów, wieś Wola Owadowska, kolonia Nowy-Wojciechów. Gromada Wojciechów istniała w niezmienionych granicach do czasu wejścia w życie ustawy z dnia 25 września 1954 roku o reformie podziału administracyjnego wsi i powołaniu gromadzkich rad narodowych (Dz. U. 1954, nr 43, poz. 191). Wójt Gminy Jastrzębia poinformował jednocześnie, iż przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 29 czerwca 1963 roku o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych, czyli przed 5 lipca 1963 rokiem, nieruchomości objęte wnioskiem były faktycznie użytkowane wspólnie przez mieszkańców wsi Wola Owadowska. Z relacji mieszkańców miejscowości Wola Owadowska wynika, iż działki będące przedmiotem niniejszego wniosku stanowiły mienie wspólne dawnej gromady Wojciechów, jako powszechnie dostępne drogi dojazdowe do ich domostw i pól. Drogi te do chwili obecnej traktowane są przez mieszkańców wsi jako dobro wspólne. Gmina Jastrzębia włada drogami w interesie publicznym. Na zlecenie i koszt Gminy Jastrzębia systematycznie są wykonywane remonty dróg, polegające remontach ich nawierzchni, nawożeniu szlaką, tłucznem oraz żwirem. Drogi te do dnia dzisiejszego stanowią ogólnodostępne szlaki komunikacyjne.

Z załączonych do wniosku o uznanie za mienie gromadzkie zeznań świadków – mieszkańców miejscowości Wola Owadowska urodzonych w latach 40-tych i 50-tych ubiegłego wieku, wynika, iż nieruchomości objęte przedmiotowym wnioskiem, to nieruchomości od wielu lat uznawane jako publiczne, przeznaczone do wspólnego korzystania przez wszystkich mieszkańców tej wsi. Na działkach urządzone są drogi dojazdowe do domostw i pól, służące ogółowi mieszkańców tej miejscowości. Przedmiotowe działki stanowiły mienie gromady Wojciechów, gmina Kozłów. Taki stan istniał do 1954 roku, czyli do czasu reformy i zniesienia gromad jako jednostki posiadającej osobowość prawną. Po zniesieniu gromad, a przed dniem 5 lipca 1963 roku, drogi te były wykorzystywane przez wszystkich mieszkańców wsi i stanowiły dobro wspólne. Zaspokajały one potrzeby społeczne wszystkich mieszkańców, którzy nie czerpali bezpośrednich pożytków i zysków z tych nieruchomości. Okoliczności objęte zeznaniem są świadkom znane, ponieważ są mieszkańcami miejscowości Wola Owadowska i odkąd pamiętają grunt ten służył mieszkańcom jako drogi, dzięki którym mieszkańcy mogli dojechać do swoich domostw i pól uprawnych wchodzących w skład gospodarstw. Prawo do korzystania z tych gruntów mieli wszyscy mieszkańcy Woli Owadowskiej, jak również wszyscy mieszkańcy wsi sąsiednich, którzy korzystali z dróg jako ogólnodostępnego szlaku komunikacyjnego.

Zgodnie z art. 8 ust.1, w związku z art. 1 i 3, ustawy o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych cytowanej w podstawie prawnej ustalenie, które nieruchomości stanowią mienie gromadzkie należą do zadań starosty. Decyzje te mają charakter deklaracyjny i poświadczają stan prawny na czas wejścia w życie ustawy o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych – czyli na dzień 5 lipca 1963 roku i trwający nadal.

Materiał dowodowy dokumentujący przedmiotową sprawę potwierdza, iż nieruchomości objęte wnioskiem stanowiły mienie wspólne gromady Wojciechów, już przed wejściem w życie ustawy z dnia 25 września 1954 roku o reformie podziału administracyjnego wsi i powołaniu gromadzkich rad narodowych, a przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 29 czerwca 1963 roku o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych były faktycznie wykorzystywane wspólnie przez mieszkańców wsi. Objęte wnioskiem nieruchomości służąc jako drogi, przeznaczone były do powszechnego użytku, stanowiły nieruchomości o charakterze publicznym i społecznym. Analiza zebranego materiału dowodowego wykazała zatem, iż spełniają wymogi ustawowe do uznania za mienie gromadzkie.

Biorąc pod uwagę powyższe, orzeczono jak w sentencji.

Zawiadomieniem z dnia 13 czerwca 2023 roku poinformowano Wójta Gminy Jastrzębia oraz Sołtysa wsi Wola Owadowska o zakończeniu postępowania dowodowego oraz o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów. Strony nie skorzystały z tej możliwości we wskazanym terminie.

Zgodnie z art. 8 ust. 6 ustawy o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych, decyzję o ustaleniu, które nieruchomości stanowią mienie gromadzkie, podaje się do wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości oraz ogłasza wywieszając w urzędzie gminy oraz w starostwie powiatowym na okres 14 dni, a także zamieszcza się w Biuletynie Informacji Publicznej gminy i powiatu oraz w prasie lokalnej.

Pouczenie: Od niniejszej decyzji służy stronom prawo wniesienia odwołania do Wojewody Mazowieckiego za pośrednictwem Starosty Radomskiego w terminie 14 dni od daty jej otrzymania.

Otrzymują:

1. Wójt Gminy Jastrzębia
z prośbą o podanie do publicznej wiadomości
poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń w urzędzie gminy
na okres 14 dni oraz zamieszczenie w Biuletynie Informacji
Publicznej gminy
2. Sołtys wsi Wola Owadowska
Pan Piotr Kaczor
z prośbą o podanie do publicznej wiadomości
w sposób zwyczajowo przyjęty
3. a/a – GKN-III.6821.27.2023
z obowiązkiem wywieszenia na tablicy ogłoszeń
Starostwa na okres 14 dni, zamieszczenia w Biuletynie Informacji
Publicznej powiatu oraz w prasie lokalnej

Z up. STAROSTY
mgr *Ewa Tabor*
KIEROWNIK REFERATU
ds. GOSPODARSTWA NIERUCHOMOŚCIAMI I EROZYJAMI